

พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

กับการส่งเสริมสุขภาพะกลุ่มชาติพันธุ์

พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

เป็นพื้นที่ที่กลุ่มชาติพันธุ์ได้รับการคุ้มครองและยอมรับสิทธิทางวัฒนธรรมตามกฎหมาย โดยสนับสนุนและส่งเสริมให้ชุมชนชาติพันธุ์ในฐานะชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อให้สามารถดำรงวิถีชีวิต **อย่างมีศักดิ์ศรีพึ่งพาตนเองได้** บนฐานภูมิปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรมควบคู่ไปกับการผสมผสานองค์ความรู้ใหม่

แนวคิดพื้นฐานของเขตพื้นที่คุ้มครอง

1

การจัดการแบบมีส่วนร่วม เป็นการจัดการแบบมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนท้องถิ่น หน่วยงานรัฐ ภาคประชาสังคม เพื่อรักษาและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน

2

สิทธิทางวัฒนธรรม ให้โอกาสอย่างเป็นธรรมในการแสดงออก เพื่อให้วัฒนธรรมของตนสามารถดำรงอยู่ ถูกสานต่อและพัฒนา รวมทั้งมีเสรีภาพทางวัฒนธรรมที่ไม่ถูกดูถูกเหยียดหยาม

3

สิทธิชุมชนดั้งเดิม ยอมรับสิทธิในพื้นที่บรรพชนที่เป็นสมบัติร่วมกันของชุมชน และมีสิทธิในการจัดการการเสริมพลังตามจารีตและประเพณีของตน ในฐานะ "ดินแดนบรรพบุรุษ"

เป้าหมายพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

เป้าหมาย สร้างสมดุลอย่างยั่งยืน

หลักการ
มีส่วนร่วม
ในการบริหาร
จัดการพื้นที่
คุ้มครอง

2. การจัดการ
ทรัพยากร
ธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมอย่าง
ยั่งยืน

3. การพัฒนา
คุณภาพชีวิตที่ดี
บนฐานเศรษฐกิจ
เชิงวัฒนธรรม

การยอมรับ
หลักการ
เรื่องสิทธิทาง
วัฒนธรรมและ
สิทธิชุมชน
ดั้งเดิม

1. คุ้มครองวิถีภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์

พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

กับการส่งเสริมสุขภาวะกลุ่มชาติพันธุ์

สุขภาพกาย

มีคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานทุนวัฒนธรรม สามารถพึ่งตนเอง เต็มโตอย่างมั่นคง มีสามารถปรับตัวให้เท่าทันกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคม เข้าถึงบริการพื้นฐานด้านสุขภาพอย่างเสมอภาค

สุขภาพใจ

ภูมิใจในความเป็นความเป็นชาติพันธุ์ เห็นคุณค่าและเคารพตนเองและผู้อื่น ไม่ถูกเหยียดหยาม และเลือกปฏิบัติ เป็นการเสริมกำลังใจให้กลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อการมีสุขภาพใจที่ดี

สุขภาพสังคม

ยึดหลัก “อยู่ร่วม อยู่รอด” สร้างสังคมที่เข้าใจความหลากหลายและเท่าทันอคติ รักษาสมดุลของการดำรงวิถีชีวิตบนฐานทรัพยากร เพื่อการใช้และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

สุขภาพปัญญา/จิตวิญญาณ

การส่งเสริมความเข้มแข็งทางปัญญาให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้เรียนรู้ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ และสามารถนำมาปรับใช้ในสถานการณ์ปัจจุบันอย่างเท่าทัน เป็นประโยชน์ต่อการจัดการตนเองอย่างยั่งยืนและมีศักดิ์ศรี

สถานการณ์ชาติพันธุ์

ประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์ มากถึง 60 กลุ่ม กระจายตัวตั้งถิ่นฐานอยู่ทั่วประเทศมากกว่า 7,800 ชุมชน มีประชากรมากกว่า 6,100,000 คน ทั้งนี้ในปัจจุบันกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยต้องเผชิญกับสภาพปัญหาที่หลากหลาย ซับซ้อน และเปราะบาง

สถานการณ์สุขภาพ: กลุ่มชาติพันธุ์กว่า 208,631 คน ยังไม่มีหลักประกันสุขภาพ และกำลังเผชิญกับปัญหาสุขภาพทั้ง 4 มิติ

- **สุขภาพทางกาย** วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์มีปัญหาสุขภาพจากกลุ่มโรค NCDs เพิ่มขึ้น และยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงระบบบริการสุขภาพ
- **สุขภาพทางจิตใจ** รู้สึกไม่มั่นคงในชีวิตเพราะไม่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติบนฐานภูมิปัญญา
- **สุขภาพทางสังคม** เผชิญกับอคติส่งผลต่อความไว้วางใจเป็นเงื่อนไขที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้ง
- **สุขภาพทางปัญญา** ฐานความรู้เดิมของชุมชน ขาดศักยภาพในการพึ่งตนเอง

ความเสี่ยงด้านสุขภาวะ

1

สถานะทางกฎหมาย ยังมีกลุ่มชาติพันธุ์มากกว่า 500,000 คน ที่ไม่ได้รับสถานะทางกฎหมายเป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน เป็นความเหลื่อมล้ำที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี

2

ขาดสิทธิทางวัฒนธรรม และอคติทางชาติพันธุ์ เกิดจากการขาดการเรียนรู้และเคารพในวัฒนธรรม ทำให้เกิดความอ่อนไหวทางวัฒนธรรม และสุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนกับประชากรกลุ่มชาติพันธุ์

3

ขาดสิทธิในทรัพยากรและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นโยบายอนุรักษ์ป่าที่ไม่สอดคล้องกับวิถีดั้งเดิม ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และอิทธิพลจากการเกษตรกรรมเชิงพาณิชย์ ทำให้ต้องพึ่งพาวัตถุดิบราคาสูง มีแนวโน้มที่จะต้องเป็นกลุ่มที่ประสบกับวัฏจักรหนี้สินขาดความมั่นคงในการดำรงชีวิต

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

1

กระทรวงมหาดไทยต้องผลักดันให้บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้ได้รับสถานะทางกฎหมาย ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องสร้างกลไกสนับสนุนกลุ่มผู้ที่อยู่ในกระบวนการพิสูจน์สถานะบุคคลให้สามารถเข้าถึงการบริการด้านสุขภาวะ เข้าถึงบริการของรัฐ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2

กระทรวงวัฒนธรรมต้องผลักดันการรับรองสิทธิทางวัฒนธรรม และช่วยรักษาวิถีภูมิปัญญาดั้งเดิม ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์มีศักยภาพพึ่งพาตนเองได้ด้วยการจัดการทรัพยากรบนฐานวัฒนธรรม รวมถึงสนับสนุนและส่งเสริมภูมิปัญญาชาติพันธุ์

3

กรมที่ดิน (กระทรวงมหาดไทย) ต้องแก้ไขปัญหาสิทธิในทรัพยากร สำหรับกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

4

หน่วยงานภาครัฐต้องตั้งหน่วยงานเฉพาะเพื่อดูแลปัญหาในกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความหลากหลาย ซับซ้อนและเปราะบาง ในขณะที่ปัจจุบันมีหลากหลายส่วนราชการเข้ามาเกี่ยวข้อง และแต่ละภาคส่วนต่างก็มีกฎหมายและภารกิจที่แตกต่างกัน ทำให้การขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาไม่เป็นรูปธรรม

5

กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงวัฒนธรรมต้องร่วมกันพัฒนาระบบฐานข้อมูลและองค์ความรู้ด้านกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย

6

หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องให้การสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายการทำงานด้านประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ในมิติต่าง ๆ

7

ผลักดันแนวคิดเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ให้เกิดขึ้นจริงและสามารถใช้เป็นต้นแบบในการแก้ปัญหาพื้นที่ทับซ้อนของกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้รับการปกป้องคุ้มครองและยอมรับสิทธิทางกฎหมายในฐานะชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม

สถานการณ์และข้อเสนอเชิงนโยบาย (เครือข่ายชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย)

นำเสนอในห้องย่อยที่ 7 (ชาติพันธุ์กับสิทธิทางวัฒนธรรมและความเป็นพลเมือง) วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2566 เวลา 13.00 – 17.00 น.

ส่วนหนึ่งของการประชุมวิชาการและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “เสียงที่คนอื่นไม่ได้ยิน: ประชากรกลุ่มเฉพาะ ครั้งที่ 2

ระหว่างวันที่ 21-23 กุมภาพันธ์ 2566

ณ อิมแพคฟอรัม เมืองทองธานี

ชนเผ่าพื้นเมือง คือ ใคร ?

“ **ชนเผ่าพื้นเมือง** ” หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่ตั้งถิ่นฐานร่วมกัน โดยมีวิถีปฏิบัติตามจารีตประเพณีที่สืบทอดจากบรรพชน มีภาษาและแบบแผนทางวัฒนธรรมของตนเองมาจนถึงปัจจุบัน พร้อมทั้ง

- ✓ เป็นกลุ่มคนที่มี **ความสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์** อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือหลายพื้นที่และพึงพาผูกพันกับ ทรัพยากรในพื้นที่นั้นๆ
- ✓ มิได้เป็นกลุ่มครอบงำทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม และพิจารณาตนเองว่า **มีความแตกต่าง** จากภาคส่วนอื่นของสังคม
- ✓ มีความมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์ พัฒนา และสืบทอดวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ระบบภูมิปัญญาสู่คนรุ่นอนาคต อันเป็นไปตามแบบแผนทางวัฒนธรรม สถาบันทางสังคม และระบบนิติธรรมของตน
- ✓ เป็นกลุ่มที่ **รักษาสันติวัฒนธรรม** อันเป็นแนวปฏิบัติตามจารีตประเพณี

โดยที่ ระบุตนเองว่าเป็นชนเผ่าพื้นเมือง และได้รับการยอมรับจากกลุ่มอื่น ๆ

ชนเผ่าพื้นเมือง (จำนวน ๔๖ กลุ่มชาติพันธุ์) ส่วนใหญ่อยู่ที่ใดบ้าง ?

ภูมิภาค	กลุ่มชาติพันธุ์
เหนือพื้นที่สูง	กะเหรี่ยง (ปกากะญอ) คะฉิ่น ดาราอาง ถิ่น ม้ง เมี่ยน มละบริ ล่าหู่ ลีซูลเวีอะ อ่าซ่า
เหนือราบ	กะแย ขมุ ไตหย่า ไทเขิน ไทใหญ่ ไทยอง ไทลื้อ บีซู ปะโอ อิมปี
อีสาน	กวย กะเลิง ญ้อ ญ้อกรุ โย้ย โซ่ทะวี่ง ไทพวน บรู ภูไท แสก สั้
กลาง-ตะวันออก-ตะวันตก	กะเหรี่ยง (ไผ่ล่ง) ชอง มอญ ไทยวน ปลัง ลาวกา (ไทขาว) ลาวคั้ง ลาวเงี้ยว ลาวโซ่ง (ไททรงดำ) ลาวเวียง
ใต้	มอแกน มอแกน มานี อูรักละไว้ย

สถานการณ์และประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหา

สถานการณ์และปัญหา

1. ยังมีความไม่เป็นธรรมและความเหลื่อมล้ำทางสุขภาพสำหรับชนเผ่าพื้นเมืองทุกกลุ่มชาติพันธุ์

- ผู้มีปัญหาสถานะบุคคลที่กำลังรอพิสูจน์สถานะได้รับสิทธิ (คืนสิทธิ) ขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุข จำนวน 604,545 คน ยังประสบปัญหาการเข้าไม่ถึงสิทธิในทางปฏิบัติ ชุดสิทธิประโยชน์ไม่เท่าเทียมระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ(บัตรทอง) และความไม่ยั่งยืนของกองทุน
- ยังไม่มีการทบทวนผู้ทรงสิทธิรับบริการสาธารณสุขใน ม.5 พ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ 2545 ถึงแม้ว่ามติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ (ปี 2565) ได้เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สปสช.) รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการทบทวนผู้ทรงสิทธิฯ แต่ในทางปฏิบัติยังขาดเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนเรื่องนี้

2. ชนเผ่าพื้นเมือง ยังประสบการปัญหาการถูกละเมิดสิทธิและไม่ได้รับการคุ้มครองวิถีชีวิต

- ยังมีการขับไล่ จับกุม จำกัดการพัฒนา และห้ามการดำรงวิถีชีวิตตามจารีตประเพณีสำหรับชนเผ่าพื้นเมืองที่อยู่ในเขตป่าและทะเล (เช่น กรณีหลิเป๊ะ บางกลอย และม่อนแจ่ม ฯลฯ) โดยมีนโยบายและกฎหมายที่ล้าสมัยและไม่เหมาะสมมาบังคับใช้อยู่มากมาย
- (ร่าง) พระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ..... อยู่แค่ขั้นตอนรอการพิจารณาของรัฐสภา (ปัจจุบันได้บรรจุอยู่ในระเบียบวาระการประชุม ส.ส.-เรื่องค้างการพิจารณา ลำดับที่ 20) แต่สถานการณ์ทางการเมืองไม่เอื้อกับการเร่งพิจารณา และยังขาดความต่อเนื่องในการขับเคลื่อนเรื่องนี้

ข้อเสนอเชิงนโยบายของชนเผ่าพื้นเมือง

- ให้คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้ทบทวนนิยามผู้ทรงสิทธิที่ได้รับบริการสาธารณสุขในมาตรา 5 พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 โดยพิจารณาและมีมติให้ครอบคลุม “บุคคลที่เป็นกลุ่มคนไทยที่กำลังรอพิสูจน์สถานะบุคคลและสัญชาติ หรือคนที่เคยได้รับสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติมาก่อนและเป็นบุคคลที่คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติให้สิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุข เมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ.2553 มีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุข” ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการเฉพาะ อีกทั้งให้มีมติเห็นชอบต่อข้อเสนอการปรับปรุงบทบัญญัติมาตรา 5 นี้
- ให้สภาผู้แทนราษฎรเร่งพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย พ.ศ.... ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระเบียบวาระการประชุมที่ 5 (เรื่องค้างการพิจารณา) ลำดับที่ 5.20 แล้ว และขอให้นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีได้เร่งรัดพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อร่างกฎหมายส่งเสริมสิทธิและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง (อีก 4 ฉบับ*) และเร่งผลักดันเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของรัฐสภาโดยเร็ว

* ประกอบด้วย (1) ร่าง พ.ร.บ.ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ....(ฉบับ ส.ส.- พรรคก้าวไกล) (2) ร่าง พ.ร.บ.ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ....(ฉบับ ส.ส.- คณะกรรมาธิการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้มีความหลากหลายทางเพศ) (3) ร่าง พ.ร.บ.คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.... (ฉบับรัฐบาล ดำเนินการโดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร-ศมส.) และ (4) ร่าง พ.ร.บ.คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง พ.ศ.... (ฉบับขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรมและภาคีฯ)

ความหวังสูงสุดการมีกฎหมายฯชนเผ่าพื้นเมือง

“ยอมรับตัวตน – เน้นมีกลไก – เร่งรัดได้หนุน”

(ชนเผ่าพื้นเมือง)

(จัดการตนเอง)

(คุ้มครองวิถีชีวิตและส่งเสริมสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง)

สุขภาวะชาวเล วิกฤติและโอกาส

โดย มูลนิธิชุมชนไทย

ขาดความมั่นคง / ขาดโอกาส /
เบียดขับ / กดขี่

1. ที่อาศัย

2. ที่ทำกิน

3. พื้นที่ทางจิตวิญญาณ แขน

4. สัญชาติ/สถานะ

สภาพ ปัญหา

5. คุณภาพชีวิต

5.1 สาธารณูปโภคและปัจจัยสี่

5.2 การศึกษาและวิถีภูมิปัญญา วัฒนธรรม

5.3 การเข้าถึงระบบสุขภาพ

5.4 ความรู้และเข้าใจในการเข้าถึงโอกาสทางสังคม

6. ผลกระทบจากนโยบายรัฐบาลเช่น ท่อง
เที่ยว เกษตรแปลงใหญ่

7. กฎหมายที่กระทบสิทธิ วิถีวัฒนธรรม
เกิดอคติทางสังคม

8. การแย่งชิงทรัพยากร

Puloa Bree Bree Is. Phi Phi Island

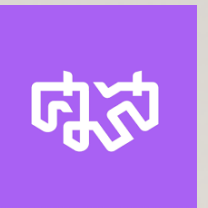
ปูเลาบรีบรี เป็น เกาะพีพี

มูลนิธิชุมชนไทย
Chumchonhai Foundation

สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

ขาดความมั่นคงและโอกาสด้านที่อยู่อาศัย

ที่ดินที่อาศัยถูกประกาศทับจากรัฐ และถูกอ้างสิทธิ์จากเอกชน ยากจน..สร้างบ้านเรือนไม่มั่นคง ไม่สามารถนำทรัพยากรมาซ่อม-สร้างบ้านได้

แม้แต่บ้านในทะเล ก็ถูกห้ามตัดไม้มาสร้าง

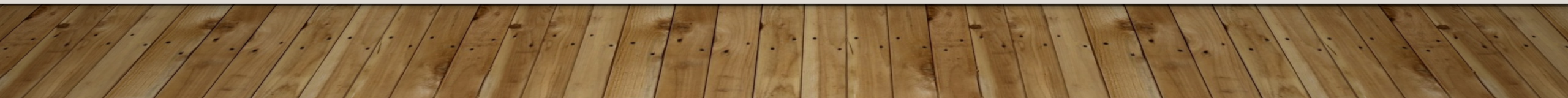
ขาดความมั่นคงและโอกาสด้านที่ทำกิน

พื้นที่ดำรงวิถีชีวิตทั้งบนผืนดินและในทะเล ถูกกำหนด
ควบคุมไม่ให้ดำรงวิถีชีวิตดั้งเดิม เพราะรัฐไม่เข้าใจถึง
ความสอดคล้องและพึ่งพาซึ่งกันและกันกับธรรมชาติ

แหล่งหาหิน / ที่ ทำหิน

ขาดความมั่นคงและโอกาส ด้านพื้นที่ทางจิตวิญญาณ

- * พื้นที่เช่นไหว้บรรพบุรุษ
พิธีกรรม เปรียบเสมือน วัด
โบสถ์ มัสยิด
- * พื้นที่สุสาน เปรียบเหมือน
ป่าช้า กุโบร์ ฮวงซุ้ย
- ซึ่งทุกศาสนา/ความเชื่อ
ควรได้รับการคุ้มครองให้ได้
ใช้พื้นที่ตามจารีต

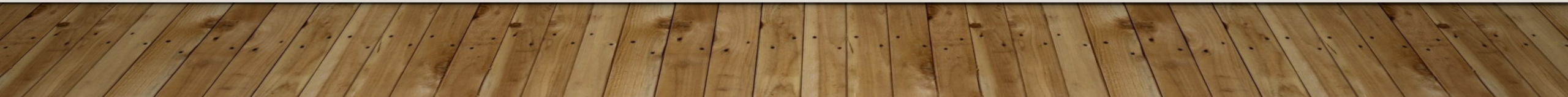

มูลนิธิชุมชนไทย
Chumchonhai Foundation

สสส ศูนย์
สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัยเสริมสุขภาพ

พื้นที่ประกอบพิธีกรรม

ขาดความมั่นคงและโอกาสด้านสถานะ

- การอาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล และการมีวัฒนธรรมแตกต่าง ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ตกสำรวจเป็นจำนวนมาก เมื่อทุกพื้นที่ถูกรัฐเข้าถึง กฎหมายจึงเป็นข้อจำกัดสำหรับคนที่ไม่มีบัตรประชาชนถูกจำกัดการเดินทาง มีปัญหาเรื่องการรักษาพยาบาล ขาดโอกาสด้านการศึกษา ขาดทางเลือกในการดำรงชีวิตไม่มั่นคงในอาชีพ ถูกเอารัดเอาเปรียบด้านแรงงานและความเป็นอยู่ไร้สิทธิครอบครองและการได้รับสวัสดิการจากรัฐทุกด้าน

ขาดความมั่นคงและ โอกาสด้านการศึกษา

- กลุ่มชาติพันธุ์ มีภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมา ให้ดำรงปัจจัย 4 อยู่ร่วมกับธรรมชาติ เมื่อประเทศพัฒนา ก็มีการตั้งโรงเรียนศึกษาหลักสูตรและเป็นไปตามระเบียบกระทรวง เพื่อพัฒนาคนให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ แต่การเข้าถึงและการสนับสนุนการศึกษากลับไม่เท่ากัน ไม่มีหลักประกันความมั่นคงเมื่อจบการศึกษา รวมถึงไม่เห็นคุณค่าอดีตต่ออาชีพภูมิปัญญาตามภูมิปัญญาชาติพันธุ์ที่สอดคล้องกับวิถีและธรรมชาติ

ขาดความมั่นคงและโอกาสด้านสุขภาพ

• เมื่อพื้นที่ถูกรุกรานและพัฒนาจนระบบนิเวศสูญเสียพื้นที่สมุนไพรมรดกภูมิปัญญาด้านสมุนไพรก็เริ่มหาย แนวทางการรักษาดั้งเดิมถูกมองว่าล้าหลัง ในขณะที่การบริโภคอาหารจากเกษตรกรในพื้นที่และต่างถิ่นที่มีสารเจือปน ก็ทำให้สุขภาพกลุ่มชาติพันธุ์อ่อนแอ ซึ่งส่วนใหญ่ยากจน การเลือกพึ่งยาปฏิชีวนะและการรักษาจากสถานพยาบาลก็มากขึ้น ทำให้รัฐต้องรับภาระด้านงบประมาณ มีองค์กรบางส่วนพยายามจะส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้ฟื้นฟูภูมิปัญญาด้านการแพทย์ขึ้นมาอีกครั้ง แต่ก็ยังไม่มีรูปธรรมในการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ

การกินอย่างง่าย

การผลักดันนโยบายที่ผ่านมา

- มติ ครม.2มิ.ย.53
- มติ ครม. 3 ส.ค.53
- ร่าง พรบ.สภาพชนเผ่าฯ
- คณะกรรมการขับเคลื่อนมติคณะรัฐมนตรี 5 รัฐบาล
- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs
- รัฐธรรมนูญ 2560 มาตรา 70
- ร่าง พรบ.คุ้มครองวิถีชีวิตและสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ร่าง พรบ.คุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
- ร่างและกฎหมายทุกระดับ นโยบายทุกระดับที่คุ้มครองสิทธิประชาชนและชนเผ่าพื้นเมือง

รัฐธรรมนูญ 2560 มาตรา 70 แห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๗๐ รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย

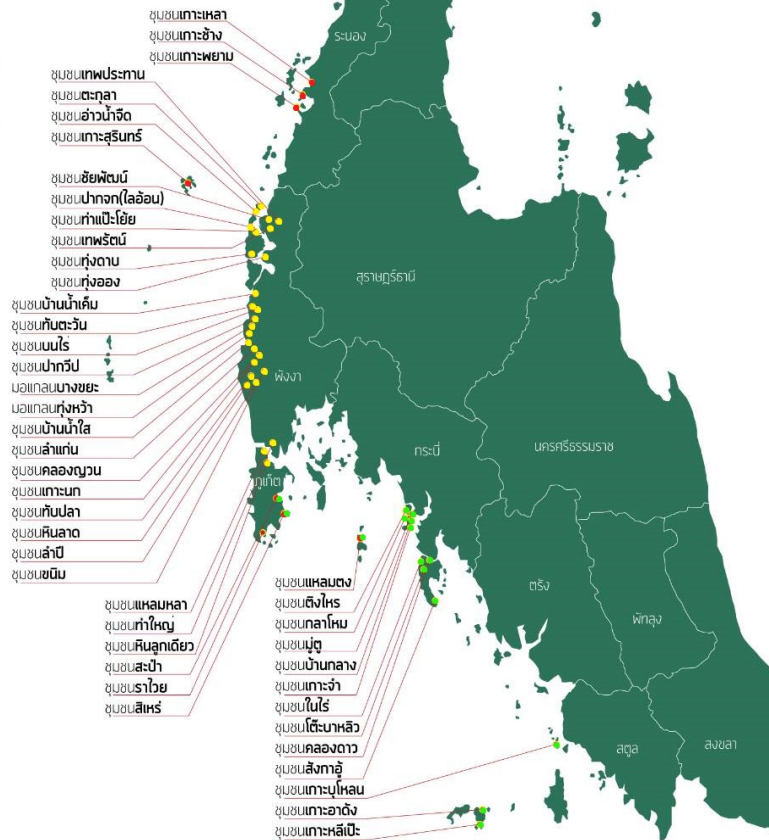
แผนที่แสดงตำแหน่งชุมชนชาวเล

ฝั่งทะเลอันดามัน ประเทศไทย

สัญลักษณ์แสดง
ตำแหน่งชุมชนชาวเล

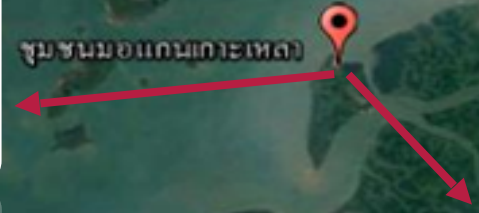
- มอแกลน
- อุฎฺฐิภาไวยะ
- มอแกน

ชุมชนชาติพันธุ์ชาวเลชนเผ่ามอแกน จังหวัดระนอง

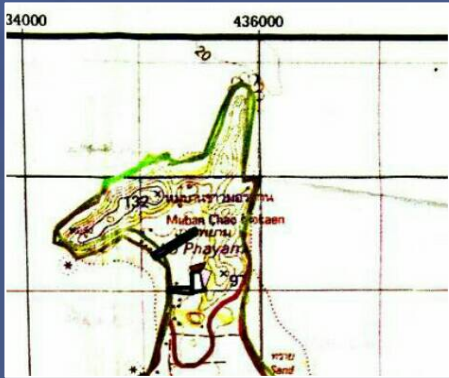

สสส ศูนย์

ชุมชนมอแกนเกาะช้าง

ชุมชนดั้งเดิม(เกาะในเหม่หลัก)

ชุมชนมอแกนเกาะพยาม

เกาะพยาม

12/14/2015 9°49'09.31"น. 98°24'20.91"ตอ. ความสูง -9 ม. ความสูงระดับสายตา 45.93 กม.

Google Earth

ชุมชนชาติพันธุ์ชาวเลชนเผ่ามอแกน จังหวัดพังงา

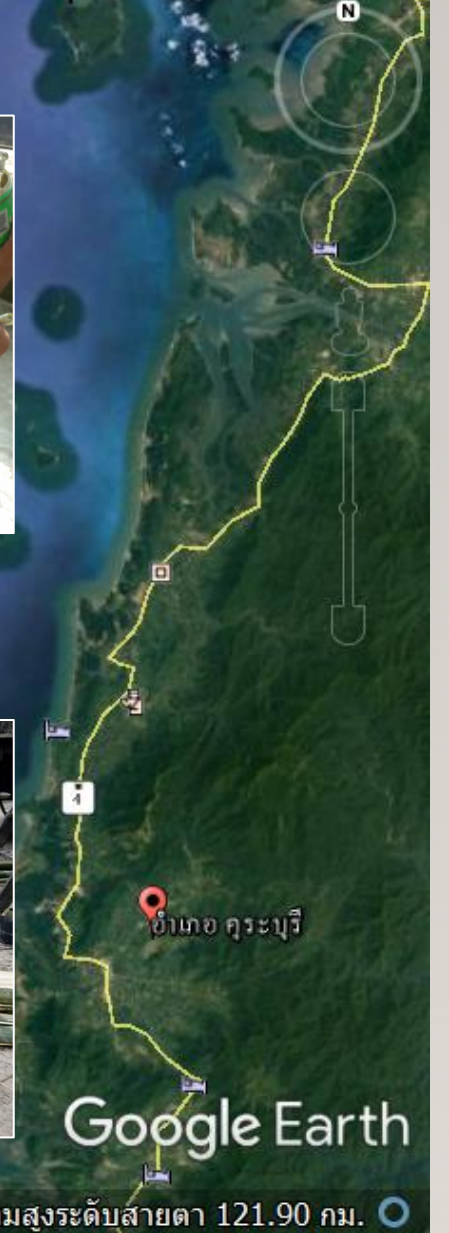
ชุมชนเกาะสุรินทร์

Data SIO, NOAA, U.S. Navy, NGA, GEBCO

Image Landsat/Copernicus

©2016 Google

วันที่เก็บภาพ: 12/14/2015 9°23'47.68"น. 97°57'39.15"ตอ. ความสูง -36 ม. ความสูงระดับสายตา 121.90 กม.

สสส

ชุมชน

► โดยการเรียนรู้และทำแผนรับมือภัย
ธรรมชาติและภัย โรคระบาด โควิด เชื่อม
ร้อยเป็นเครือข่ายเตรียมความพร้อมรับมือ
ภัยพิบัติชุมชน 10 ชุมชน

ศูนย์เตรียมความพร้อมบ้านน้ำเต้า
ศูนย์ อปพร. ต.บางม่วง
อ.ตะกั่วป่า จ.พังงา

ชมรมส่งเสริมกีฬา
บ้านน้ำเต้า

▶ โดยการร่วมกับชุมชนเก็บข้อมูลพื้นฐาน ผู้
สูงอายุผู้พิการ/ทุพพลภาพ ผู้ป่วยติดเตียง
และโรคประจำตัว เป็นต้น 14 ชุมชน

► โดยการ
ร่วมหารือ
ให้ชุมชน
ตัดสินใจช่วย
เหลือผู้
เปราะบาง
เช่น
ข้าวสาร
อาหารสด
แห้ง ของใช้
จำเป็นใน
ชีวิต 29
หย่อม
ชุมชน

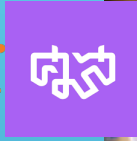

มูลนิธิชุมชนไทย
Chunhathai Foundation

สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัยเพื่อเสริมสุขภาพ

สุขภาพ

- ▶ อบรม-พัฒนา-ส่งเสริมแปรรูป และผลิตภัณฑ์ 12 ชุมชน
- ▶ อบรมการขายออนไลน์-พัฒนาตลาดสินค้าออนไลน์และตลาดในรูปแบบอื่นๆ 10 ชุมชน

สสส
สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

“ข้าวแลกปลา” ทางรอดวิกฤติ

วิกฤติการศึกษา จาก โควิด-๑๙ “บ้านปิ่นเรียน”

